

Studiul vulnerabilității la stres a bolnavilor cu alergii la medicamente

Asist. univ. drd. Liliana Veronica Diaconescu

Catedra de Psihologie Medicală, Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila”,
București

Utilizarea unui număr din ce în ce mai mare de medicamente a atras după sine creșterea incidenței și severității reacțiilor adverse ale acestora. Un loc aparte îl ocupă reacțiile alergice ce apar în urma interacțiunii dintre medicament și sistemul imun al organismului, cu consecințe clinice variate atât din punct de vedere a simptomatologiei, cât și a gravității acestora, unele dintre ele punând în pericol viața pacientului.

Alergia la medicamente impune o abordare din punct de vedere psihosomatic, deoarece, pe lângă terenul atopic caracteristic acestor pacienți, este influențată și de particularități de ordin psihologic. Dintre acestea, încărcătura stresantă și anumite trăsături de personalitate ca vulnerabilitatea la stres au fost descrise de Iamandescu încă din 1983.

Obiectivele lucrării, centrate pe abordarea psihologică a pacienților cu alergii la medicamente, se referă la :

- 1) analiza factorului psihic (ca trigger în apariția reacțiilor alergice), stabilirea antecedentelor stresante, evidențierea vulnerabilității la stres;
- 2) impactul somato-psihic al bolii asupra pacienților și asupra calității vieții;
- 3) evidențierea la acești pacienți a unor particularități privind trăsăturile de personalitate (premorbidă sau induse secundar de evoluția bolii);

Metode: Până în prezent au fost supuși studiului un număr de 152 pacienți cu alergii la medicamente (cu vârsta cuprinsă între 12 și 84 ani) și 60 subiecți sănătoși (aparținând lotului martor). S-au aplicat următoarele teste psihologice: Scala pentru depresie și anxietate (HADS; Zigmond și Snaith, 1983), Scala de stres perceput (PSS; Cohen și Williamson, 1988), Scala privind evenimentele stresante (Lindemann, 1994), Chestionar de alexitimie (TAS-20, Bagby et al, 1994), Scala vulnerabilității la stres (Miller și Smith, 1985), De asemenea a fost aplicat și un chestionar privind calitatea vieții pacienților cu alergii la medicamente (Iamandescu, Diaconescu, 2008). În paralel, s-a efectuat și testul de transformare limfocitară (TTL), pentru confirmarea/ infirmarea alergiei medicamentoase.

Un număr de 30 pacienți și 30 subiecți sănătoși au fost supuși unui muzicotest (MTD, Iamandescu) ce cuprinde 3 serii de piese muzicale cu rol de stimul psihosomatic ce induce modificări în nivelul de umiditate al pielii, măsurată cu aparatul Multi Skin Test Center MC 750.

Rezultate preliminare: Bolnavii cu alergii medicamentoase au prezentat nivele medii și ridicate la anxietate, nivele medii la depresie. Scorurile la Scala vulnerabilității la stres (cuprinse între 32 și 65 puncte) au corelat cu scorurile crescute la Scala de stres perceput și la Scala Lindemann (evenimente stresante). Doar o treime din pacienți au prezentat trei sau mai multe caracteristici privind alexitimia. Din Chestionarul privind calitatea vieții rezultă faptul că alergiile la medicamente influențează modul de viață, în sensul că acești pacienți sunt mai anxioși privind urmarea unui tratament, dezvoltă reacții de teamă și fobie față de boală și medicamente, aspecte ce sunt cu mult mai evidente la pacienții care au trecut printr-un șoc anafilactic.